

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Iustitia Et Iure ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

10 Vtrùm votum alterius possit alterum obstringere: vt parentis, filium,
testatoris, heredem, decessoris, successorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

*Exiguum
opus si fre-
quanti-
um.*

Secundò difficultas est, cum quis vouit aliquid minutum singulis diebus faciendum, Vtrum sit peccatum mortiferum, illud per vnum vel plures dies omittere?

*Si obliga-
tio sit diei
annexa.*

Resp. breuiter, & Dico Primò, Si ita intendat se obligare in singulos dies, vt obligatio sit diei affixa, & vnà cum die expiret, non erit peccatum mortiferum, etiã si per plures dies omittat; sed erunt tot peccata venialia, quot erunt omissiones, seu dies quibus omittit: vt si vouerit singulis diebus Sabbati in honorem B. Virginis recitare Salue Regina, vel Aue maris stella. Ratio est, Quia cum obligatio non continetur, sed euanelcat quotidie, non accumulatur quoque obiecta parua ad constituendum vnum magnum, sed manent diuisa, sicut & obligationes. itaq; cum nunquam sit obligatio ad obiectum magnum, nunquam omissio erit peccatum mortale. Confit. Quia in huiusmodi votis non est vna aliqua obligatio respiciens materiam magnam, sed sunt plurimæ obligationes distinctæ respicientes distinctas materias paruas. Nam perinde se habent ac si quis singulis diebus faceret nouum votum de recitanda prece illo dumtaxat die: quo casu violatio plurium dierum non efficeret peccatum mortale, sed totidem venialia. Colligitur hæc doctrina ex Soto lib. 7. de Iustit. qu. 2. art. 1. dub. 2.

*61
Si non sit
annexa
diei.*

Dico Secundò, Si ita se quis obliget in singulos dies vt obligatio non sit diei affixa, nec expiret cum die, sed continuetur; erit peccatum mortiferum, complures dies omittere. Vt si voueas quotidie dare aelem in elemosynam, si omittas per plurimos dies, accumulatur debitum, sitque materia notabilis, ac proinde erit peccatum mortale non soluere. Similiter si vouisti recitare quotidie Orationem Dominicam, aut Hymnum Veni creator, non affigens orationem diei, si diu omittas, crescit debitum, sitque notabile: quare erit peccatum mortiferum illud non soluere, aut vna volitione per multos dies talia minuta debita velle omittere. Idem dicendum quando alicui imponitur in penitentiam, vt per mensem recitet quotidie Psalmum Miserere. non enim obligatio affigitur diei tamquam proprius illius cultus (nisi aliud intendat Confessarius) sed diuiditur onus in plures dies, & singuli dies præfigurantur tamquam termini, vltra quos non sit executio differenda. Vnde si omitatur, non idè euanelcit obligatio.

Porro in istis & similibus casibus non solum est peccatum, velle per plurimos dies minuta & quotidiana illa omittere, aut omittere soluere debitum cum excreuit; sed etiam omittere minutam precationem eo die quo hæc precatio cum reliquis omittis materiam magnam constituit, seu quo debitum esse notabile incipit. Exempli gratia, sint 20. precationes Dominicæ materia notabilis: omissio vigesima erit peccatum mortiferum; non per se quidem, sed vt coniuncta præcedentibus omissionibus subest vni volitioni libera, qua quis aduertens se etiam reliquarum debitorum, hoc torum negligit, & vult omittere: quia hæc vigesima precatio primùm complet quantitatem notabilem, circa quam sit obligatio sub peccato mortali: sicut vigesimus assis v. g. in materia furti, constituit quantitatem notabilem: vnde qui ante sensim accepit vsque ad octodecim vel nouemdecim, etsi non peccarit mortiferè, tamen accipiendo vigesimum voluntate retinendi

vnà cum ceteris, peccatum mortiferum admittere. Vide suprà lib. 2. cap. 12. dub. 3.

His adde, omnia peccata contra votum qua parte votum violant, esse eiusdem speciei, quia eiusdem rationis est irreuerentia & infidelitas erga Deum, siue in hac siue in illa materia fiat. Vnde qui vouit castitatem, si contingat illum fornicari, vel pollui, & confessus fuerit hoc peccatum, omiffa per obliuionem circumstantia voti, sufficit vt postea eidem vel alteri confessori explicet se votum in re graui violasse; vt multi DD. tradunt.

*Mali-
tiam
violati-
onis
voti sunt
eiusdem
speciei.*

DUBITATIO X.

Vtrum votum alterius possit alterum obstringere, vt parentis, filium, testatoris, heredem, decessoris, successorem.

VT respondeatur huic dubitationi, adhibenda est distinctio votorum in personale, reale, & mixtum; de qua sup. dub. 4. Qua posita,

Dico Primò, Si votum sit personale, non obligat nisi personam vouentis. tale est votum ieiunij, peregrinationis, militiae sacræ, ingrediendæ Religionis, & similia. Ratio est, Quia hæc vota solum sunt de actionibus personalibus, quæ à sola persona vouentis sunt exequendæ. hæc enim sola promittuntur, nulla autem res externa: ergo non pertinent ad personam heredis, itaque si huiusmodi votis nondum solutis vouens decefferit, non tenetur heres.

*62
Vota perso-
nalia.*

Sed difficultas est de parentibus, Vtrum illi voto suo non possint obligare filios. Videntur posse, nam multis Canonibus habetur, filium, qui à parente in infantia sua Monasterio dicatus fuerit, non posse, cum ad pubertatem venerit, egredi. Ita habetur 20. qu. 1. cap. 3. Monachum, ex Concilio Toletano 4. cap. 48. *Monachum aut paterna deuotio, aut propria professio facit. quidquid horum fuerit, alligatum tenebit. proinde bis ad mundum reuertendi intercludimus aditum, & omnes ad seculum interdicimus regressus.* Idem habetur expressè cap. Addidistis. 2. & cap. Quicumque. 4. & capit. Quem progenitores. 6. ibidem.

*An paren-
tes obligent
filios.*

Respond. Nec votum, nec oblationem patētis posse obligare filium impuberem ad Religionis ingressum, vel permanfionem in ea, nisi filius cum ad annos discretionis peruenerit, consenserit, & factum parentis ratum habuerit. Ita Glossa in cap. Addidistis, vbi sic ait: *Intelligas hæc tria capit. de illis, qui post aetatem adultam consensum accommodarunt.* vnde patet responsio ad prædictos Canones, & habetur expressè cap. Cum simus. 14. de Regularibus, quod est Cælestini III. & cap. 10. Illud autem. 20. q. 1. quod est Marcelli. Colligitur etiam cap. Puellæ. 8. & cap. Sicut. 9. ibidem. Confirmatur ex Concilio Trident. sess. 25. cap. 17. de Regularibus, vbi statuit vt professio virginum liberissima sit. & cap. 18. excommunicat eos, qui aliquo modo virgines vel alias feminas ad ingrediendum Monasterium, ad habitum, vel professionem cogunt, &c. Ratio est Primò, Quia nemo potest vouere aut promittere alteri, nisi quod habet in sua potestate: atqui arbitrium & actiones filij non sunt in potestate parentis. Vnde parens non potest aliud vouere, quam se curaturum vt educetur dum adhuc impuber est, in Monasterio; & quantum in se est inducturum ad Religionem ample-

*63
Resp.*

amplectendam: quodcumque enim aliquis promittit factum alienum ad quod cogere non potest, non censetur aliud promittere, quam se, quantum poterit, inducturum alterum ut faciat; ut omnes Iurisperiti docent, & colligitur L. Stipulario ista, *π.* de verb. obligat. & Institut. de similib. stipul. §. Si quis alium.

Deinde in his, quæ ad statum vitæ pertinent, quisque est sui iuris, nec potest ad ea nisi suo consensu obligari; ut patet in matrimonio, sacerdotio, cælibatu, &c. tantum enim onus, quod perpetuo homini adhaeret, & in negotio salutis tantum in utramque partem momenti habet, non ex alieno arbitrio pendere, sed sponte suscipi debet: ergo idem dicendum de statu Religionis. Denique quia Christus Dominus consilia sua voluit esse libera, idque tum propter illorum excellentiam, tum quia non sunt necessaria ad salutem. Unde nulla potestas humana potest ad ea obligare. Itaque Religio duplici nomine libertatè postulat, nimirum quia & ad totius vitæ statum pertinet; & quia est bonum supernaturale consilia Christi complectens.

*Qua pars
rens possit
præcipere.*

Nec obstat, quod parens possit quædam filio præcipere: quia non potest præcipere ingressum Religionis, sed ea tantum, quæ ad domesticam disciplinam, & obseruationem mandatorum Dei pertinent. Deinde etsi ad hæc possit filium obligare præcepto, non tamen voto.

Petes, Quid si voto personali implendo occurrat impedimentum; tenebiturne vouens per alium implere?

64
*Si occurrat
impedi-
mentum.*

Respond. Non tenebitur, quia sola ipsius persona obligatur, quæ iam per impedimentum excusatur. quod si per alium fecerit, non ideo liber erit cessante impedimento, nisi commutetur votum. Excipe, nisi dum voueret, intendisset se obligare ad implendum per alium, in euentum, quo per se non posset; tunc enim teneretur id curare: & sic liberaretur.

65
Si reale.

Dico Secundo, Si votum sit reale, nisi ante mortem perfolutum fuerit, obligat heredem. colligitur ex cap. Si heredes, de testamentis; ubi dicitur, *heredes, qui iussa testatoris non implerint, esse interdicendos hereditate.* talia enim vota inter iussa ipsius censenda sunt. Idem patet ex L. 2. *π.* de pollicitationibus, ubi dicitur, *Si decimam quis bonorum vouit, decima non prius in bonis desit esse, quam fuerit separata, & si forte qui decimam vouit, decesserit ante sepositionem, heres ipsius hereditario nomine obstrictus est decima: voti enim obligationem ad heredem transire constat.* Idem docent communiter DD. vide Siluest. v. Votum 2. qu. 11. Ratio est, Quia sicut heres succedit in bonis, & in actionibus ac iuribus defuncti; ita etiam in oneribus quæ hereditatem attingunt, etiam si nulla res per se sit obligata. Unde sicut ea, quæ testator promissit homini, tenetur solvere; ita etiam quæ promissit Deo.

Votum peregrinationis.

Idem dicendum videtur, si defunctus vouerat aliquam peregrinationem, vel militiam sacram, ea intentione, ut si per se non posset exequi, per alium curaret: tunc enim sub conditione videtur tacite vouisse se daturum sumptus ad hæc præstanda; & proinde fecisse votum reale; quare tenebitur heres; quod est notandum. idem dicendum quando testator ordinar ut heres mittat hominem.

Simile est, Si quis vouit ædificare Monasterium, vel aliam piam foundationem instituire. Ita docet Abulenſis q. 98. in cap. 30. Numerorum.

Petes, Quid si heres non curet fieri, peccabitne contra votum?

66
*Si heres
negligat.*

Respond. Non peccabit propriè contra votum, nec erit voti violator; quia ipse nihil vouit, aut promissit Deo, (sicut heres, qui tenetur promissione testatoris iuramento confirmata, non tenetur vinculo iuramenti) sed partim contra obligationem, quia defuncto obstringitur ratione hereditatis acceptæ, seu taciti pacti, quo eo ipso, quo hereditatem adit, acceptat onera defuncti: partim contra Religionem, quia non soluit quod Deo debet, etsi enim Deo non promiserit, tamen factus est Deo debitor, suscipiendo in se obligationem alterius Deo debentis. Sicut is qui promittit se votum vouentis impleturum accepta mercede; si fallat, & ipsi & Deo iniuriam facit.

Dico Tertio, Si votum sit mixtum, partim obligat, partim non obligat heredem: obligat quæ reale, non obligat quæ personale, ut si vouisti peregrinationem Lauretanam, & offerre ibidem calicem; heres tuus tenetur mittere calicem, non autem curare peregrinationem.

67
Si mixtum.

Petes, An teneatur sumptus itineris in pios vsus conferre?

*Sumptus
itineris.*

Respondeo, non teneri: quia sunt accessorii voto personali; non enim sub illud cadunt, nisi indirectè, & ut necessarij ad expletionem voti personalis: illo igitur euanescente, desinunt deberi. secus si ille vouendo intendisset ut per alium expleretur. Horum tamen habenda ratio in commutatione votorum, teste Nauarro cap. 12. numer. 77. & colligitur cap. Magnæ deuotionis, de voto. hoc tamen non videtur absolutè necessarium, sed decens.

DVBITATIO XI.

Quot modis possit quis voto solui.

Respondeo, Quinque modis, ut colligitur ex DD. vide Siluestrum, Votum 4. qu. 1. Nauarro cap. 12. nu. 63. Primo, Desitione materiae. Secundo, Absentiæ conditionis. Tertio, Irritatione. Quarto, Commutatione. Quinto, Dispensatione seu absolutione.

Desitione materiae soluitur, si id quod ante erat legitima materia, desinat esse materia voti, vel absolutè, vel respectu vouentis. ut si fiat impossibilis, si mala, si maioris boni impeditiua, si indifferens, si inutilis.

Desitione conditionis, ut si votum factum sit eueniens vel durante certa conditione, & illa non eueniat, vel desinat.

Irritatione, Quando materia, quam vouemus, vel voluntas vouentis, subiecta est aliquo modo alienæ potestati, & ab eius consensu dependens; talia enim habent hanc tacitam conditionem, Nisi Superior, seu ille cuius interest, contradixerit.

Commutatione, Quando obligatio voti ab vna materia transfertur in aliam. Quod si obligatio voti personalis transferatur ad opus reale, ut ad eleemolynam vel ædificationem loci pij, dicitur *redemptio*.

Dispensatione, Quando auctoritate ecclesiastica quis omnino à voto absoluitur. Differunt hi tres modi, quod irritatio non requirit auctoritatem ecclesiasticam, commutatio verò & dispensatio requirant.

D V B I